

[Bertel Dahlgaard.]

turer. Og vi vil gerne endnu en gang overfor vore britiske venner minde om, hvilke nationale værdier denne sag rummer for os, og at vi ikke kan tænke os disse gået for nær.

Således er det sydslesvigske spørgsmål da for os både et dansk nationalt spørgsmål og et spørgsmål om fremtidigt godt naboforhold og tillige et spørgsmål af almen europæisk interesse. Som ved så mange andre grænser vil de nationale brydninger også her fremtidig bølge frem og tilbage, og ingen kan her råde fremtidens runer. Danmark har afstået fra at rejse statspolitiske krav, der rækker ud i den dunkle fremtid, men det er danske sydslesvigeres ret at arbejde for at fæstne dansk kultur og nordiske idealer i disse egne, og det er denne kulturs styrke og rigdom, der i det lange løb bliver afgørende for Sydslesvigs skæbne.

Jeg husker, at jeg under finanslovbehandlingen i 1945 brugte det udtryk, at hvis Sydslesvig om 50 år var en landsdel med en befolkning i national henseende som Nordslesvigs befolkning i 1920, hvem ville da ikke modtage den med samme glæde som den, hvormed vi i 1920 tog imod Nordslesvig. Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen har som ordfører for det radikale venstre ved en anden lejlighed sagt noget lignende. Dette er udtryk for den nationale opfattelse, at det er den folkelige rodfæstethed gennem lange tider, der er den moralske baggrund for de nationale håb, således som den var det i Nordslesvig i 50 år, og at derfor enhver befolkning selv gennem tidernes gang har sin egen nationale skæbne i egen hånd. Det, vi ønsker for forhandlingerne i Kiel, er, at man fra alle deltagere erkender, at denne folkelivets lov skal anerkendes i forholdet mellem de to folk.

Når jeg derefter vender mig til den politiske stilling, som den fremtræder efter vinterens arbejde, da kan der ikke være tvivl om, at den langt fremover vil blive påvirket af den altoverskyggende begivenhed, at regeringen, socialdemokratiet, venstre og konservative i enighed har fastlagt en ny linie for Danmarks udenrigs- og militærpolitik. Jeg agter ikke ved denne lejlighed at beskæftige mig med selve indgåelsen af Atlantpagten; det ville være hensigtsløst; den er en kendsgerning, og Danmark vil herigennem være bundet for 20 år. Derimod vil jeg gerne fremdrage enkelte synspunkter med henblik på de konsekvenser, denne nye politik kan føre med sig.

Der er jo enighed mellem alle demokratiske partier her i landet om, at indgåelsen

af Atlantpagten ikke kan have aggressivt formål af nogen art, og at Danmark aldrig kunne deltage i noget sådant; men vi ved også alle, at en af de store farer ved denne opdeling af verden i to store blokke er den gensidige mistænksomhed, som denne opdeling fører med sig, og at i selve denne mistænksomhed ligger der en krigsfare. Jeg vil gerne overfor regeringen udtale det ønske, at Danmark som deltager i Atlantpagten ikke drages ind som en ensidig iagttager eller medkontrahent i et stort spil mellem stormagter, men at Danmark netop på den plads, landet herefter indtager, vil føle det som en opgave og en pligt at medvirke til den udjævning af modsætningerne mellem vest og øst, som alene kan redde verden. Danmark havde ønsket at deltage i en særlig, nordisk fredsfront, som kunne have haft sin særlige mission i så henseende. Det forhindredes af grunde, som jeg vil håbe, det aldrig må vise sig, at Danmark har haft nogen medskyld i, men den ændrede stilling, Danmark nu er kommet i, kan ikke ændre Danmarks interesse i at gøre denne fredens gerning i forbindelse med vor medvirken i de fælleseuropæiske og universelle samlingsbestrebelser. Der er al grund til at se pessimistisk på, hvilken indflydelse et lille land som Danmark vil få indenfor den sammenslutning, pagtens lande udgør; og pagtens indhold fremkalder ingen illusioner i så henseende; men Danmark har trods alt en stemme, og Danmarks særlige risiko, større vel end noget andet lands, lægger et kolossalt ansvar på den, der i denne forsamling skal værne vort lands interesse. Jeg går ud fra, at regeringen kantsigtige rigsdagen, at Danmarks deltagelse her kommer til at foregå under fuld parlamentarisk kontrol gennem det udenrigspolitiske nævn.

I fortsættelse af den tankegang, jeg her er inde på, vil jeg endvidere udtale håbet om, at regeringen på enhver måde vil bidrage til at fremme handelsomsætningen med de østeuropæiske lande, både direkte og gennem vort medlemskab i De Forenede Nationers økonomiske kommission. Kun få ting vil kunne stabilisere freden som en udvikling af det økonomiske samarbejde mellem øst og vest, og hertil kommer, at Danmark i særlig grad vil være interesseret i for sit vedkommende at udvide den økonomiske samhandel med Østeuropa, som netop producerer en del af de varer, som kan mindske vort dollarbehov.

En konsekvens af de tre partiers ændrede udenrigs- og militærpolitik er den oprustning, Danmark nu formentlig går ind til.